

سکولارهای خاکستری (فرقه آقا خان ضلع سوم مثلث بهائیت و وهابیت)

نوسازی و گسترش فرقه اسماعیلیه در قرن اخیر همزمان با شکل گیری فرقه‌های استعماری «بهاییت» و «بابیت» در ایران بوده است...

نوسازی و گسترش فرقه اسماعیلیه در قرن اخیر همزمان با شکل گیری فرقه‌های استعماری «بهاییت» و «بابیت» در ایران بوده است. نزدیکی شعارها و آموزه‌های بهائیت و فرقه اسماعیلیه، مدرن، کاملاً حساب شده و تحت یک مدیریت پشت پرده می‌باشد.

در اسفند ماه سال جاری [1383]، کنفرانسی تحت عنوان «بررسی راهکارهای توسعه در کشورهای جهان سوم» در شهر لندن و از طرف دانشگاه آقاخان برگزار گردید که از جمله میهمانان ویژه این کنفرانس، می‌توان به یک مقام سابق دولت ایران نیز اشاره کرد که گویا جهت گذراندن فرصتی مطالعاتی در انگلستان به سر می‌برد. از آنجا که «شبکه توسعه آقا خان» فعالیت‌های گسترده‌ای را در سطح بین الملل و همچنین جمهوری اسلامی ایران در حال اجرا دارد، خبرگزاری «مهر» اقدام به تبیین بخشی از سوابق سیاسی و فرهنگی سران این فرقه، میزان نفوذ و تاثیرگذاری آنان در سازمانهای بین المللی، معرفی گروه رسانه‌ای آقاخان، منابع مالی و معاملات تجاری شاخه اقتصادی این فرقه با شرکتهای چند ملیتی می‌نماید.

گستره اقتصادی و رسانه‌ای فرقه

در حال حاضر یک شرکت زنجیره‌ای بین المللی به نام «صندوق توسعه اقتصادی آقاخان» به عنوان محور اقتصادی این فرقه مشغول سرمایه گذاری و اجرای طرح‌های اقتصادی در اقصی نقاط جهان می‌باشد. کارمندان این شرکت در حال حاضر 18 هزار نفر و سرمایه آن بیش از یک و نیم میلیارد دلار تخمین زده می‌شود. گفته می‌شود که این شبکه همچنین، گروه رسانه‌ای گسترده‌ای را تحت کنترل دارد که در ذیل به شاخه‌هایی از فعالیت‌های آن اشاره می‌شود:

- گروه رسانه‌های نیشن Nation شامل سه روزنامه و دو هفته نامه و یک شبکه تلویزیونی و همچنین یک شبکه رادیویی که در آفریقای شرقی و منطقه مدیترانه به جذب مخاطب و اشاعه آموزه‌های اسماعیلی مشغول است.

- اهداف ذکر شده برای شبکه فرهنگی - رسانه‌ای آقاخان به گفته گردانندگان آن مواردی از قبیل: تقویت جامعه مدنی، توسعه روستایی و آموزش زنان و دختران، آموزش کلان با تاسیس دانشگاهها و آکادمی‌های مختلف در سراسر جهان و... می‌باشد.

- از دیگر اهداف شبکه آقاخان، شناسایی و جذب استعدادها در بخش کشورهای مسلمان و ارائه بورس به نخبگان آنان است تا به گفته مقامات این فرقه، در آینده بتوانند فرهنگ کشورهای مسلمان را منطبق با اقتضات تمدن غرب و گفتمان مدرن شکل دهند.

- بخش فرهنگی شبکه آقاخان نیز اخیراً مسئولیت مرمت و بازسازی آثار تاریخی افغانستان و تاجیکستان را جهت نفوذ در افکار عمومی و نخبگان فرهنگی این دو کشور، تدارک دیده است.

- این فرقه همچنین همکاری و سرمایه گذاری گسترده‌ای با «بنیاد راکفلر»، «بنیاد فورد»، «دانشگاه هاروارد» و شرکت «مایکروسافت» آمریکا، «وزارت تعاون و توسعه اقتصادی» آلمان، «آلکانتل» و «بوئینگ»، «بنیاد شل» انگلیس، «صندوق توسعه اجتماعی» ژاپن، «بانک اسکوشیای» کانادا، «سازمان تعاون کلیساهای» هلند، «کانتون» سوئیس، همکاری و روابط نزدیک با دولت‌های ایالتی «گجرات» و «راجستان» و «ماهاراشترا، دهلی» هند، «جمعیت تنظیم خانواده» پاکستان، «سازمان باستان شناسی» سوریه و قزاقستان، «حکومت ولایت خودمختار کوهستان بدخشان تاجیکستان» و همکاری مستقیم با دولت «افغانستان و تانزانیا و سوریه و فیلیپین» را عملی نموده است.

از سوی دیگر، فرقه آقاخان، با انتشار کتابچه‌ای تحت عنوان «شبکه توسعه آقاخان» اقدام به تشریح تاریخچه و اهداف اقتصادی-فرهنگی و اجتماعی خود در میان بیش از پنجاه کشور و در قالب صدها شرکت و موسسه اقتصادی و فرهنگی نموده است که در بخشی از آن چنین آمده است: «شبکه توسعه آقاخان، متشکل از گروهی از سازمانهای غیرمذهبی، بین المللی و خصوصی است که در جهت بهبود فرصت‌ها و ارتقای شرایط زندگی مردم در مناطق در حال توسعه جهان، تلاش می‌کند که در این راستا سالانه حدود 230 میلیون دلار فعالیت‌های غیرانتفاعی را در دستور کار خود قرار داده است.»

اسماعیلیان به روایت تاریخ

از آنجا که فرقه آقاخان، خود را از اعقاب و پیروان اسماعیلیان می‌داند جا دارد که اشاره‌ای به تاریخچه تشکیل فرقه اسماعیلیان داشته باشیم. اسماعیلیان، فرقه‌ای از شیعیان هستند که به امامت «اسماعیل» فرزند امام جعفر صادق (علیه السلام) معتقد می‌باشند. با اینکه «اسماعیل» در زمان حیات امام صادق (علیه السلام) از دنیا رفت و آن حضرت فرزند خود را شخصاً دفن نمود و از حاضران بر مرگ اسماعیل گواهی گرفت ولی با ظهور جریان انحرافی در میان برخی شیعیان سست عنصرکه معتقد به غیبت اسماعیل پس از شهادت امام جعفر صادق (علیه السلام) گردیدند، زمینه‌های ظهور فرقه‌ای جعلی و انحرافی گردید که بعدها به «اسماعیلیان» معروف گردیدند. «فاطمیان»، اعقاب جریان اسماعیلیه، قریب به سه قرن در مصر و منطقه خاورمیانه و مناطق نزدیک به دریای مدیترانه حکومت کردند. پس از اضمحلال و فروپاشی دولت فاطمی، مرکز سیاسی و جغرافیایی اسماعیلیه از مصر به کرانه‌های ایران و سوریه انتقال یافت. در این میان سران فرقه جهت کسب قدرت سیاسی، اقدام به ترورهای گسترده‌ای در سطح سران حکومتی از جمله «خواجه نظام الملک طوسی» نمودند که داستان ساخت قلعه الموت و پناه گرفتن حسن صباح و فداییان وی در آن، در تاریخ ثبت شده است.

همزمانی گسترش اسماعیلیه و ایجاد فرقه‌های بهائیت و بابیت

اسماعیلیه در قرنهای اخیر، دیگر آن گروه سرکش و طاغی که در کوهها و غارها سنگر می‌گرفتند و با ترورهای مخفیانه خویش، رعب بر دل مخالفان می‌افکندند، نیستند بلکه دستور کار خود را بر مبنای «انطباق با محیط و تغییرات تاریخی» نهاده‌اند. اما نکته قابل تأمل آنکه، همزمانی قدرت گرفتن و گسترش اسماعیلیان در قرن اخیر با بروز و ایجاد فرقه‌های استعماری «بهاییت» و «بابیت» در ایران مصادف بوده است که نزدیکی شعارها و آموزه‌های بهائیت و اسماعیلیان مدرن، کاملاً محسوس است و هرگز نمی‌تواند اتفاقی باشد.

در سال 1830 از طرف ناصرالدین شاه، به آقا حسینعلی شاه، امام چهل و ششم اسماعیلیان لقب افتخاری و موروثی «آقاخان» اعطا شد و این خود نشانگر نفوذ

اسماعیلیان در دربار قاجار می‌باشد. آقا خان سوم یعنی «سر سلطان محمدشاه» که 72 سال رهبری فرقه اسماعلیه را برعهده داشت، مشهورترین شخصیت این فرقه به شمار می‌رود. او بود که با پایه گذاردن نهادها و موسسات اقتصادی و فرهنگی در شبه قاره هند، بنیان شبکه توسعه آقاخان را نهاد. اما سلطان محمدشاه «آقاخان سوم» که از دربار انگلیس، لقب اشرافی «SIR» گرفته و در شکل گیری تاریخ معماری هند نقش مهمی ایفا نموده بود، در دوره استعمار هند توسط انگلیس، نماینده اعزامی هند به میزگردهای لندن بود. «سر سلطان محمد شاه»، از سال 1937 تا 1939، رئیس جامعه ملل گردید. جامعه ملل، شکل اولیه سازمان ملل فعلی بود که توسط قدرتهای بزرگ و فاتح جنگ جهانی اول تاسیس شد ولی با شروع جنگ جهانی دوم و حمله ارتش رایش به لهستان و شوروی، جامعه ملل از هم فروپاشید. در این میان، سنت حضور در مجامع بین المللی در فرقه اسماعلیان ادامه یافت و فرزند ارشد سلطان محمدشاه، یعنی پرنس علی خان بعدها به عنوان سفیر پاکستان در سازمان ملل برگزیده شد. شایان ذکر است امام فعلی فرقه اسماعلیه، «پرنس کریم آقاخان» می باشد که به عنوان چهل و نهمین امام موروثی اسماعیلیه، ارتباط نزدیکی با دولت انگلیس و رژیم اسرائیل دارد.

نقش شبکه آقاخان در تحولات آینده منطقه

تجربه نشان داده است غرب برای به حاشیه راندن و تضعیف انگیزه‌ها و حرکت‌های اسلامی از سیاست موازی سازی و ایجاد تفرقه مذهبی و قومی استفاده کرده است و می‌توان انتظار داشت غرب مجدداً از این حربه در جهت مقابله با امواج شیعی در منطقه استفاده نماید. تلاش شبکه آقاخان برای نفوذ در ایران، به دلیل قوت و قدرت اندیشه شیعی اثنی عشری و حاکمیت جمهوری اسلامی در ایران همواره با ناکامی مواجه شده است. اما به نظر می‌رسد، بازیگران عرصه بین الملل و به خصوص انگلستان برای به حاشیه راندن جریان اصیل شیعی در منطقه -که نشانه‌های خیزش آن در عراق نیز به چشم می‌خورد- از فرقه اسماعیلیه و شبکه آقاخان استفاده خواهند کرد.

لذا باید دید که این «سکولارهای خاکستری» چه نقشی در آینده معادلات منطقه خواهند داشت.

منبع : شریف نیوز